

Lausunto Valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2022 - 2029

1828/01.017/2021

KHALL 20.09.2021 § 341

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 -suunnitelman, toimeenpanoa. Vuosien 2022 - 2029 investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista.

Investointiohjelmaa hyödynnetään mm. talousarvioesityksen valmistelussa. Investointiohjelma sisältää isoja kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Jo päätetyt kehittämishankkeet sekä osa perusväylänpidon toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Lausuntokierroksella saatu palaute käydään läpi, ja huomioidaan kokonaisuus vaikuttavuuden kautta valtion väyläverkon investointiohjelman viimeistelyssä sekä seuraavan investointiohjelman valmistelussa. Väylävirasto pyytää tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta seuraavassa esitettyjen kysymysten kautta.

Tavoitteet

Väylävirasto pyytää jatkotyön pohjaksi lausuntoja erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi sen valmisteluperiaatteet?
2. Investointiohjelman laatimista ovat ohjanneet Liikenne 12 –suunnitelman lähtökohdat, tavoitteet, strategiset linjaukset ja toimenpiteet. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin? Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?
3. Onko mielestänne ohjelmaa mahdollista muuttaa Liikenne 12 –suunnitelman talousraamin puitteissa siten, että valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet toteutuisivat paremmin ja kokonaisvaikutusten arvioinnin mukaan tulos olisi parempi? Miten muuttaisitte ohjelmaa ja miten perustelette paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa? Saako Väylävirasto riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa väyläverkon kunnossapito- ja kehittämistarpeista mm. alueellisen liikennejärjestelmätyön, väylien suunnittelun ja asiakkuusyhteistyön avulla?
5. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Pori-Parkano-Haapamäki -ratatyöryhmän on laatinut lausunnon väyläverkon investointiohjelman luonnoksesta 7.9.2021, jota on käytetty kaupungin lausunnon pohjana.

Lausuntopyyntö löytyy verkosta:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=77291218-f99d-4b50-840c-d1450d26e3e8>

Esityslistan liitteet:

Valtion väyläverkon investointiohjelma 2022 - 2029 lausuntopyyntö
Valtion väyläverkon investointiohjelma 2022 - 2029 yhteenveto

Valmistelija kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus antaa seuraavanlaisen lausunnon:

Raideliikenteen kehittämistoimissa tulee ottaa huomioon Suomen poikittaissuuntaisten raideliikenneyhteyksien hyödyntäminen myös tällä hetkellä vähäliikenteisten ratojen osalta.

Idästä länteen ulottuva ns. Suomen kehärata (WSP 2020), mukaan lukien vähäliikenteisen ja osittain käytöstä poistetun Pori-Parkano-Haapamäki -raideyhteyden uudelleenkäyttöönnotto, vapauttaisi kapasiteettia pääradalle ja Tampereen ratapihalle. Raideyhteys palvelisi erityisesti metsäteollisuuden ja kaivannaisteollisuuden ilmastoystävällisiä kuljetustarpeita niin maan sisällä kuin yli maan rajojen. Samalla kehittyvät yhteydet Porin ja Rauman satamiin tukisivat vientiteollisuuden kilpailukykyä.

Radan vaikutusalueella olevalle teollisuudelle raideyhteys Porista Parkanoon ja Haapamäelle olisi hyödyllinen taloudellisista, ympäristöllisistä ja turvallisuussyistä. Teollisuudessa käytettävien vaarallisten aineiden, kuten rikkihapon, kuljetus rautateitse on turvallisempaa kuin maanteitse. Myös tärinästä ja melusta aiheutuvat haitat olisivat pienempiä vähemmän asutuilla alueilla.

Pori-Parkano-Haapamäki -rata on olemassa oleva (maankäytöllisesti ongelmaton) ratayhteys, jolta säännönmukainen reittiliikenne ja ylläpito on lopetettu. Rataosuutta Niinisalosta Parkanoon käytetään pääasiassa puolustusvoimien kuljetuksiin. Myös Puolustusvoimille koko radan uudelleenavaiminen avaisi uusia mahdollisuuksia. Se mahdollistaisi raskaan kaluston kuljetuksen mm. Niinisalon ja Porin sataman välillä, mikä voisi palvella esimerkiksi kansainvälisten harjoitusten ja rauhanturvausoperaatioiden tarpeita.

Suomen elinkeinoelämälle merkittävä Suomen kehärata -yhteys on asetettava yhdeksi Suomen rataverkon kehittämisen tavoitteeksi. Ensimmäisenä vaiheena Pori-Parkano-Haapamäki -raideyhteyden uudelleenkäyttöönnoton suunnittelu tulee sisällyttää Väyläverkon suunnitteluohjelmaan.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: Lausuntopalvelu.fi

Lisätietoja antaa: Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää, 044 577 2210
